PIRMĀS INSTANCES TIESAS RĪKOJUMS (otrā palāta)

2008. gada 3. aprīlī *

Lieta T-236/06

Landtag Schleswig-Holstein (Vācija), ko pārstāv S. Laskovska [*S. Laskowski*] un J. Kaspars [*J. Caspar*], pārstāvji,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv P. Kosta de Oliveira [*P. Costa de Oliveira*] un K. Lādenburgers [*C. Ladenburger*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — vācu.

par lūgumu atcelt Komisijas 2006. gada 10. marta un 23. jūnija lēmumus, ar ko ir atteikts piešķirt prasītājam piekļuvi 2005. gada 22. marta dokumentam SEC(2005) 420, kas ietver juridisku analīzi par Padomē izskatāma pamatlēmuma projektu par datu, kas tiek apstrādāti un uzkrāti sakarā ar sabiedrībai pieejamu elektroniskās komunikācijas pakalpojumu sniegšanu, vai caur publiskajiem komunikācijas tīkliem pārraidīto datu uzglabāšanu, lai novērstu, izmeklētu, atklātu un vajātu kriminālpārkāpumus un noziegumus, ieskaitot terorismu.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja I. Pelikānova [*I. Pelikánová*] (referente), tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un S. Soldevila Fragoso [*S. Soldevila Fragoso*],

sekretārs E. Kulons [E. Coulon],

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

Fakti un procedūra

1 Ar 2006. gada 9. februārī nosūtītu elektronisko pastu prasītājs, Šlēsvigas-Holšteinas landtāgs [*Landtag Schleswig-Holstein*], lūdza Komisijai neierobežotu piekļuvi

Komisijas 2005. gada 22. marta iekšējam dokumentam SEC(2005) 420, kas ietver juridisku analīzi par Padomē izskatāma pamatlēmuma projektu par datu, kas tiek apstrādāti un uzkrāti sakarā ar sabiedrībai pieejamu elektroniskās komunikācijas pakalpojumu sniegšanu, vai caur publiskajiem komunikācijas tīkliem pārraidīto datu uzglabāšanu, lai novērstu, izmeklētu, atklātu un vajātu kriminālpārkāpumus un noziegumus, ieskaitot terorismu.

2 Ar 2006. gada 10. marta lēmumu Komisijas Juridiskā dienesta ģenerāldirektors, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulas (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.) 4. panta 2. punktu, noraidīja lūgumu par neierobežotu piekļuvi, nosūtot prasītājam attiecīgo dokumentu, kurā noteiktas daļas bija aizkrāsotas.

3 Ar 2006. gada 29. marta vēstuli prasītājs iesniedza atkārtotu pieteikumu saskaņā ar Regulas Nr. 1049/2001 7. panta 2. punktu, lai Komisija pārskata tās 2006. gada 10. marta lēmumu, kā arī jaunu lūgumu par neierobežotu piekļuvi dokumentam SEC(2005) 420 EKL 10. pantā noteiktās lojālās sadarbības ietvaros.

4 Ar 2006. gada 23. jūnija vēstuli, kas prasītājam tika nosūtīta pa elektronisko pastu 2006. gada 26. jūnijā, Komisijas ģenerālsekretārs apstiprināja 2006. gada 10. marta lēmumu un noraidīja jauno 2006. gada 29. marta lūgumu.

5 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 1. septembrī, prasītājs cēla šo prasību. Tajā pašā dienā viņš Tiesā cēla prasību ar tādu pašu prasības priekšmetu un balstītu uz tiem pašiem pamatiem, kas tika reģistrēta ar numuru C-406/06.

6 Somijas Republika un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste iesniedza pieteikumus par iestāšanos lietā attiecīgi 2006. gada 28. novembrī un 14. decembrī. Prasītājs iesniedza savus apsvērumus par pieteikumiem par iestāšanos lietā 2007. gada 10. janvārī.

7 Ar 2007. gada 8. februāra rīkojumu lietā C-406/06 *Landtag Schleswig-Holstein*/Komisija (Krājumā nav publicēts) Tiesa nodeva lietu C-406/06 Pirmās instances tiesai, kur tā tika reģistrēta ar numuru T-68/07. Ar 2007. gada 14. jūnija rīkojumu lietā T-68/07 *Landtag Schleswig-Holstein*/Komisija (Krājumā nav publicēts) Pirmās instances tiesa, kurā jau bija iesniegta prasība šajā lietā, noraidīja prasību lietā T-68/07 kā acīmredzami nepieņemamu *lis pendens* dēļ, precizējot, ka citi pieņemamības jautājumi, uz kuriem tajā bija norādīts, netika skatīti (iepriekš minētais 2007. gada 14. jūnija rīkojums lietā *Schleswig-Holstein*/Komisija, 17. punkts).

8 Ar atsevišķu dokumentu, kas iesniegts Pirmās instances tiesas kancelejā 2007. gada 5. februārī, Komisija izvirzīja iebildi par nepieņemamību saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktu. 2007. gada 20. martā prasītājs iesniedza savus apsvērumus par šo iebildi par nepieņemamību.

Lietas dalībnieku prasījumi

9 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepieņemamu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

10 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību atzīt par pieņemamu;

— atcelt Komisijas 2006. gada 10. marta un 23. jūnija lēmumus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

11 Atbilstoši Reglamenta 114. panta 1. punktam, ja kāds lietas dalībnieks to pieprasa, Pirmās instances tiesa var lemt par pieņemamību, nelemjot par lietas būtību. Saskaņā ar tā paša panta 3. punktu pārējā procesa daļa notiek mutvārdos, ja vien Pirmās instances tiesa nelemj citādi. Izskatāmajā lietā Pirmās instances tiesa uzskata, ka lietas materiāli sniedz visu nepieciešamo informāciju un ka nav jāuzklausa lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi.

12 Komisija izvirzīja divus absolūtos šķēršļus tiesas procesam, kas balstīti uz, pirmkārt, procesuālās rīcībspējas neesamību un, otrkārt, uz to, ka divi prasības pieteikumu parakstījušie pilnvarnieki nepārstāv pienācīgi prasītāju. Vispirms ir jāpārbauda, vai prasītājam piemīt procesuālā rīcībspēja.

Lietas dalībnieku argumenti

13 Komisija norāda, ka saskaņā ar vienīgajām [šajā gadījumā] piemērojamām — Vācijas publiskajām tiesībām nav nekādu šaubu, ka Šlēsvigas-Holšteinas landtāgs nav juridiska persona. Tikai reģions, Šlēsvigas-Holšteinas federālā zeme [*Land Schleswig-Holstein*], kā teritoriāla kopiena esot juridiska persona Vācijas publisko tiesību izpratnē, turpretim prasītājs esot tikai viena no tās iestādēm.

14 Kā uzskata Komisija, reģionālo parlamentu stāvoklis attiecībā uz EKL 230. panta piemērošanu nevar būt labvēlīgāks par dalībvalstu nacionālo parlamentu [stāvokli]. Taču tas esot vispārpieņemts, ka valstu parlamentiem nav no dalībvalstīm autonomas tiesībspējas, jo kā dalībvalstu iestādes tie esot juridiskas personas, ko veido katra valsts, sastāvdaļa.

15 "Daļēja tiesībspēja", kuru pieprasa prasītājs, kā uzskata Komisija, nevar tam piešķirt juridiskas personas statusu. Prasītāja minētās valsts tiesību normas tam patiešām ļauj būt prāvas dalībniekam un piešķir procesuālo rīcībspēju iekšējās konsitucionālās prāvās Šlēsvigas-Holšteinas federālajā zemē. Tomēr runa ir par iekšējām prāvām teritoriālā kopienā starp dažādām tās iestādēm un nevis šīs kopienas tiesisko aizsardzību attiecībā pret trešajām personām. Pēdējā gadījumā Vācijas tiesības piešķir tiesības celt prasību tiesā tikai pašai federālajai zemei [*Land*] un nevis pēdējās atsevišķai iestādei. Tāpat reģionālajam parlamentam piešķirtā organizatoriskā autonomija saskaņā ar federālās zemes konstitūciju esot spēkā tikai federālajā zemē un attiecībā pret [šīs federālās zemes] citām iestādēm, bet nevis ārpus tās.

16 Komisija no tā secina, ka prasītājam nepiemīt procesuālā rīcībspēja un ka prasība ir jānoraida kā acīmredzami nepieņemama. Turklāt prasība neesot jāinterpretē tā, ka to ir ierosinājusi pati federālā zeme, kuru pārstāv Šlēsvigas-Holšteinas landtāgs, jo pēdējais, norādot sevi kā lietas dalībnieku, kā arī visā prasības tekstā skaidri izsaka savu vēlmi rīkoties savā vārdā.

17 Atbildot uz Komisijas argumentiem, prasītājs atgādina, ka Tiesa tās iepriekš minētajā 2007. gada 8. februāra rīkojumā (9. punkts) nepārprotami esot atzinusi tā juridiskās personas statusu šādā veidā:

"Tomēr saskaņā ar Tiesas judikatūru par reģionu un citu teritoriālo kopienu [..] spēju vērsties tiesā Šlēsvigas-Holšteinas landtāgs ir jāuzskata par juridisku personu, kura var celt prasību Pirmās instances tiesā pret lēmumiem, kas tam ir adresēti vai kas, lai arī pieņemti kā regulas vai citai personai adresēts lēmums, to skar tieši un individuāli EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē."

18 [Prasītājs] no tā secina, ka pirmais absolūtais šķērslis tiesas procesam, uz ko Komisija ir atsaukusies, ir jānoraida.

19 Savā prasības pieteikumā prasītājs turklāt norāda, kas tas atbilst Kopienu patstāvīgajam juridiskās personas jēdzienam, kuru ir attīstījušas Kopienu tiesas. Saskaņā ar šo judikatūru, lai būtu tiesības celt prasību, pietiek, ka prasītājam piemīt juridiskai personai raksturīgās īpašības. No Tiesas 1963. gada 14. novembra rīkojuma lietā 15/63 *Lassalle*/Parlaments, *Recueil*, 1964, 97., 100. lpp., prasītājs secina, ka runa ir tieši par autonomiju un atbildību, kaut arī ierobežotu, kas jau ir ļāvis EKL 230. panta ceturtās daļas nozīmē Kopienu tiesām atzīt tiesības celt prasību publisko tiesību teritoriālām kopienām, tādām kā Vācijas federālas zemes [*Länder*] un komūnas.

20 Prasītājs piebilst, ka, tā kā tas ir Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes tautas ievēlēta augstākā iestāde, tas atrodas vienā rangā ar citām minētās federālās zemes augstākajām iestādēm, īpaši ar tās valdību. Šlēsvigas-Holšteinas landtāgam esot daļēja tiesībspēja, jo federālas zemes konstitūcija tam piešķir organizatorisku autonomiju, tam pašam ļaujot izveidoties, organizēt sevi un noteikt savas procedūras. Konstitucionālās prāvās prasītājam esot procesuālā rīcībspēja un tas varot būt lietas dalībnieks *Bundesverfassungsgericht* [Vācijas Federālajā Konstitucionālajā tiesā] un *Landesverfassungsgericht* [Federālās zemes Konstitucionālajā tiesā].

21 Visbeidzot prasītājs norāda, ka tam, tāpat kā Šlēsvigas-Holšteinas federālajai zemei, šajā lietā piemīt procesuālā rīcībspēja, jo saskaņā ar Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes konstitūcijas 14. panta 3. punkta otro teikumu reģionālā parlamenta prezidents tieši pārstāv Šlēsvigas-Holšteinas federālo zemi visās reģionālā parlamenta

tiesiskajās attiecībās un prāvās. Šajā sakarā konstitūcijas 14. panta 3. punkta otrais teikums esot *lex specialis* attiecībā pret konstitūcijas 30. pantu, saskaņā ar kuru federālo zemi pārstāv federālās zemes valdības vadītājs.

Pirmās instances tiesas vērtējums

22 Vispirms ir jāatzīmē, kā to atzīst dalībnieki šajā lietā, ka gadījumos, kad prasību ir cēlušas valsts iekšējā teritoriālā iedalījuma vienības, Pirmās instances tiesa novērtē to, vai prasītājs ir juridiska persona saskaņā ar valsts tiesībām (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedumu lietā T-214/95 *Vlaams Gewest*/Komisija, *Recueil*, II-717. lpp., 28. punkts; Pirmās instances tiesas 1998. gada 16. jūnija rīkojumu lietā T-238/97 *Comunidad Autónoma de Cantabria*/Padome, *Recueil*, II-2271. lpp., 43. punkts, un Pirmās instances tiesas 1999. gada 15. decembra spriedumu apvienotajās lietās T-132/96 un T-143/96 *Freistaat Sachsen* u.c./Komisija, *Recueil*, II-3663. lpp., 81. punkts). Tādējādi tas, vai prasītājs ir juridiska persona, ir jāpārbauda saskaņā ar Vācijas tiesībām. Pēc būtības Kopienu tiesības nevarētu pārkāpt dalībvalstu konstitucionālo autonomiju, lemjot par to, vai valsts publisko tiesību subjekti ir juridiskas personas, kā rezultātā šiem subjektiem Kopienu līmenī varētu tikt piešķirtas tiesības, kādu tiem nav valsts līmenī. Tādējādi prasītājs nevar balstīt argumentu uz iepriekš minēto rīkojumu *Lassalle*/Parlaments, jo lietā, kurā tika pieņemts šis rīkojums, attiecīgā struktūrvienība, Eiropas Parlamenta personāla komiteja, bija ekskluzīvi pakļauta Kopienu tiesībām.

23 Šajā kopsakarā ir jānoraida prasītāja arguments, saskaņā ar kuru Tiesa to esot skaidri atzinusi par juridisku personu iepriekš minētajā 2007. gada 8. februāra rīkojumā. Pēc būtības šī rīkojuma 9. punkta atsauce uz EKL 230. panta ceturtajā daļā ietverto jēdzienu "juridiska persona" tika lietota, to pretnostatot EKL 230. panta otrajā daļā ietvertajiem jēdzieniem "dalībvalsts" un "Kopienu institūcija", un [jēdziens "juridiska persona"] bija noteikts tā paša rīkojuma 8. punktā, jo prasītājs savā pieteikumā par

lietas ierosināšanu Tiesā apgalvoja, ka bauda dalībvalsts statusu, lai varētu ierosināt savu prasību. No tā var secināt, ka minētajā tekstā Tiesa negribēja atzīt prasītāja tiesībspēju, bet tikai vēlējās konstatēt, ka tas, nebūdams ne dalībvalsts, ne Kopienu institūcija, jebkurā gadījumā nevar Tiesā celt tiešu prasību un tādējādi tam vajadzētu celt šādu prasību Pirmās instances tiesā. Taču tikai pēdējai ir kompetence izskatīt šādas prasības pieņemamību.

24 Turklāt, kā to pamatoti norāda Komisija, nešķiet, ka šo prasību varētu interpretēt kā tādu, kas celta Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes vārdā, jo Šlēsvigas-Holšteinas federālajā zemē vai vispār federālajās zemēs [*Länder*] piemērojamās normas, paražas un judikatūra neatbalstot prasītāja nostāju. Īpaši tas tā ir gadījumā ar argumentu, kas balstīts uz Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes konstitūcijas 14. panta 3. punktu, jo šī norma attiecas uz federālo zemi kā prāvas dalībnieku.

25 Attiecībā uz argumentu, saskaņā ar kuru prasītājs kā tautas ievēlētā augstākā iestāde atrodas vienā rangā ar citām valsts augstākajām iestādēm, īpaši ar federālās zemes valdību, nepastāvot jebkādam faktam, kas norādītu, ka pēdējās var celt prasību Kopienu tiesā, šim argumentam nav nekādas nozīmes attiecībā uz to, vai prasītājs var celt prasību.

26 Tāpat, pieņemot, ka prasītājam ir daļēja tiesībspēja saistībā ar noteiktām Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes konstitūcijas normām, kas tam piešķir organizatorisku autonomiju, tam pašam ļaujot izveidoties, organizēt sevi un noteikt savas procedūras, ir svarīgi uzsvērt, ka Vācijas Konstitūcijas 93. panta 2a. punkts un Šlēsvigas-Holšteinas

federālās zemes konstitūcijas 44. panta 1. un 2. punkts, uz kuriem prasītājs atsaucas kā tādiem, kas tam piešķirot procesuālo rīcībspēju vai ļaujot būt lietas dalībniekam *Bundesverfassungsgericht* un *Landesverfassungsgericht*, attiecas vienīgi uz konstitucionāla rakstura prāvām valsts līmenī, kurās prasītāja kā parlamenta tiesības un pienākumi nav obligāti identiski Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes [tiesībām un pienākumiem], kas tieši tā nav izskatāmajā lietā.

27 Visbeidzot, attiecībā uz argumentu, kas balstīts uz Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes konstitūcijas 14. panta 3. punktu, no šīs normas redakcijas skaidri izriet, ka prasītāja tēzi, saskaņā ar kuru tam ir procesuālā rīcībspēja rīkoties savā vārdā, nevar atbalstīt. Patiesībā minētajai normai, ciktāl tā attiecas uz izskatāmo lietu, ir šāda redakcija:

"[Reģionālā parlamenta] prezidents vai prezidente vada reģionālā parlamenta darbību. Šajā sakarā tas pārstāv federālo zemi visās reģionālā parlamenta tiesiskajās attiecībās un prāvās [..]"

28 No šīs normas izriet, ka prāvās attiecībā uz Šlēsvigas-Holšteinas landtāgu prāvas dalībnieks nav landtāgs, bet gan federālā zeme, kuru izņēmuma kārtā šajā gadījumā pārstāv Šlēsvigas-Holšteinas landtāga prezidents, jo, kā izriet no Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes konstitūcijas 30. panta 1. punkta, parasti pārstāvību veic federālās zemes valdības vadītājs.

29 Šo secinājumu apstiprina attiecīgās jomas doktrīna Vācijā. Šlēsvigas-Holšteinas konstitūcijas komentārs, kuru prasītājs citē, skaidri nosaka, ka, pirmkārt, Šlēsvigas-Holšteinas landtāgam kā federālās zemes iestādei nav tiesībspējas un, otrkārt, ka Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes konstitūcijas 14. panta 3. punkts ir jāsaprot

tādā nozīmē, ka Šlēsvigas-Holšteinas landtāga prezidents savas tiesiskās pārstāvības pienākumu ietvaros nepārstāv landtāgu, bet tieši federālo zemi.

30 Tātad ir jāsecina, ka saskaņā ar Vācijas tiesībām prasītājam nav tiesībspējas. Tādējādi tas nevar celt prasību Kopienu tiesā.

31 Tādējādi prasība ir jānoraida kā nepieņemama bez nepieciešamības izskatīt otro absolūto šķērsli tiesas procesam, uz ko Komisija ir atsaukusies.

32 Šajos apstākļos nav jālemj par Somijas Republikas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pieteikumiem par iestāšanos lietā.

Par tiesāšanās izdevumiem

33 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums nav labvēlīgs, tam jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

34 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 6. punktam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Pirmās instances tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem. Izskatāmajā lietā ir jānolemj, ka lietas dalībnieki un lūgumu par iestāšanos lietā iesniedzējas pašas sedz savus tiesāšanās izdevumus, kas attiecas uz Somijas Republikas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pieteikumiem par iestāšanos lietā.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) prasību atzīt par nepieņemamu;

2) nelemt par pieteikumiem par iestāšanos lietā;

3) Šlēsvigas-Holšteinas landtāgs sedz savus, kā arī atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus, izņemot tos, kas attiecas uz pieteikumiem par iestāšanos lietā;

4) Šlēsvigas-Holšteinas landtāgs, Komisija, Somijas Republika un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar pieteikumiem par iestāšanos lietā.

Pasludināts Luksemburgā 2008. gada 3. aprīlī.

Sekretārs — Priekšsēdētājs

E. Coulon — I. Pelikánová